

Motie

Onderwerp	Prestatie-indicatoren routekaart
Raadsvergadering	5 maart 2024
Ingediend door	R. Bijleveld, CDA
Zaaknummer	

De raad van de gemeente Hof van Twente in vergadering bijeen op 5 maart 2024;

gelet op artikel 34 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad;

Constaterende dat:

- de raad een controlerende functie heeft;
- dat beleidsindicatoren een goed instrument zijn om de voortgang van beleid te monitoren;
- de raad diverse malen heeft aangegeven vaker te willen werken met beleidsindicatoren.

Overwegende dat:

- de raad een tweetal workshops beleidsindicatoren heeft gevolgd;
- de raad een pilot met beleidsindicatoren in gang wil zetten;
- de Routekaart naar een energieneutraal Hof van Twente zich uitstekend leent voor een pilot met beleidsindicatoren en streefwaarden;
- een aantal raadsleden een set met beleidsindicatoren heeft voorbereid: zie bijlage Concept-set met beleidsindicatoren voor de Routekaart naar een Energie neutraal Hof van Twente in 2035 (5 maart 2024).

Verzoekt het college om:

op basis van de voorgestelde concept-set met beleidsindicatoren om in overleg met de raad vóór 1 juli 2024 met een definitief voorstel te komen voor het monitoren van de voortgang van de uitvoering van de Routekaart met behulp van beleidsindicatoren en streefwaarden.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:
CDA
Riekele Bijleveld

Gemeentebelangen
Coby Titshof

VVD
André Elbert

In Beweging
Marianne Hutten

D66
André Visser

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hof van Twente d.d. 5 maart 2023

De raad van Hof van Twente,

De wnd. griffier,

H.M. Meerman

de voorzitter,

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Toelichting bij de motie: Sturen met beleidsindicatoren

Gemeenteraad Hof van Twente (5 maart 2024)

De gemeenteraad heeft drie rollen: het vertegenwoordigen van de inwoners, het stellen van kaders voor gemeentelijk beleid en het controleren van de uitvoering van het afgesproken beleid door het college. De kaderstellende rol houdt in dat de raad de hoofdlijnen van het beleid vaststelt. Tot de hoofdlijnen behoren de doelstellingen van beleid: Wat willen we uiteindelijk met elkaar bereiken? Zo gereedeneerd staan kaderstelling en controle niet los van elkaar. Doelen van beleid dienen zo geformuleerd te worden dat na verloop van tijd kan worden vastgesteld of ze ook zijn bereikt. Doelen dienen dus meetbaar te worden gemaakt. Het doel is om tot SMART(er) beleid te komen: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

Om de controlerende taak van de gemeenteraad goed te kunnen invullen is het van belang bij de kaderstelling indicatoren en streefwaarden mee te geven: de M (en T) van SMART. Beleid is pas aantoonbaar effectief als vooraf door de gemeenteraad bepaald wordt waarop het college dient te koersen.

Dat dit niet eenvoudig is, blijkt wel uit het feit dat de gemeenteraad Hof van Twente veelvuldig discussieert met elkaar en met het college over de effectiviteit van beleid en de wijze waarop de gemeenteraad resultaten van nieuw beleid wil toetsen.

Tot tweemaal toe (2021 en 2023) heeft de gemeenteraad samen met college en ambtenaren een workshop gevolgd om het sturen met indicatoren beter in de grip te krijgen. Dit proces van verbeterd sturen is een samenwerking tussen gemeenteraad, college en ambtenaren. Het college stelt het beleid op, de gemeenteraad schetst de kaders, ambtenaren verzorgen de uitvoering.

Om dit proces op gang te houden heeft een aantal raadsleden het initiatief genomen om op één van de beleidsvelden te gaan experimenteren met beleidsindicatoren en streefwaarden. Het gaat hierbij dus om een uitwerking van de M en T van SMART.

Wij denken dat de energietransitie zich goed leent voor een proef met beleidsindicatoren en streefwaarden. In de "Routekaart naar een energieneutraal 2035 van 1-4-2021" staat in tabelvorm een samenvatting van alle doelen van het beleid. Hier zijn nog geen beleidsindicatoren en streefwaarden aan gekoppeld. In de bijlage Concept-set Beleidsindicatoren Routekaart (5-3-2024) wordt een voorstel gedaan hoe je dat zou kunnen doen.

De set met indicatoren is erop gericht om de discussie met het college over beleidsindicatoren een concrete impuls te geven, het is geen dwingend format. Het gaat erom dat raad en college samen scherper maken waarop we koersen en hoe we de resultaten van beleid willen meten.

In een motie roepen we het college op om aan de hand van de voorgestelde concept-set met beleidsindicatoren, het gesprek met de raad aan te gaan om samen tot afspraken te komen over een set met indicatoren die een goed beeld kunnen geven van de uitvoering en resultaten van gemeentelijk beleid met betrekking tot de energietransitie.

Concept-set met beleidsindicatoren voor de Routekaart naar een Energieneutraal Hof van Twente in 2035 (5 maart 2024)

Tabel 1 Aandeel duurzame energie gemeente Hof van Twente

Getallen in TJ	2018	medio 2023	eind 2023	medio 2024	eind 2024	medio 2025	eind 2025
Totaal energiegebruik Hof van Twente (TJ)							
Aandeel duurzame energie (%)							

Tabel 2 Warmte

Nr.	Activiteit	Toelichting activiteit	Maatstaf doelbereiking (prestatie-indicator)	Streefwaarde
	Opstellen Transitievisie Warmte	In 2021 wordt de Transitievisie Warmte in Hof van Twente opgesteld en vastgesteld. Hieruit volgt welke wijken als eerste aan bod komen om de transitie te maken naar een duurzame warmtevoorziening, en op welke termijn we in andere wijken een bepaalde warmteoplossing verwachten. Vanuit de vastgestelde visie volgen daarna vervolgacties op het gebied van warmte. Met als uiteindelijk doel dat fossiele warmtebronnen worden vervangen door duurzame alternatieven.	<p>a Hoeveel wijken hebben een Warmte Uitvoeringsplan Ontwikkeld?</p> <p>b Welk percentage van het woningbestand valt onder deze plannen?</p> <p>c Hoeveel gas wordt hiermee bespaard?</p>	

Tabel 3 Energiebesparing

Nr.	Activiteit	Toelichting activiteit	Maatstaf doelbereiking (prestatie-indicator)	Streefwaarde
1.	Onderzoek RRE(W) subsidie	Wanneer de RRE(W) subsidie wordt toegekend kunnen we koopwoningen en huurwoningen in Hof van Twente helpen met eerste isolatiemaatregelen.	1a Is het RRE(W) subsidie onderzoek afgerond? 1b Zijn er al subsidies toegekend? 1c Bij hoeveel huur- en koopwoningen zijn isolatiemaatregelen genomen? 1d Welke energiebesparing heeft dit opgeleverd?	
2.	Ondersteuning Duurzaam (t)Huis Twente	Door de diensten die Duurzaam (t)Huis Twente levert te promoten willen we het aantal particulieren dat energie advies ontvangt in de gemeente laten toenemen naar 3000 particulieren in 2025. Om bewustwording te creëren en te helpen energie te besparen.	2a Hoeveel aanvragen zijn er gedaan? 2b Hoeveel particulieren hebben een energieadvies gekregen vanuit Duurzaam (t)Huis? 2c Hoeveel inwoners hebben besparingsmaatregelen genomen? 2d Welke energiebesparing heeft dit opgeleverd?	2c 3000 particulieren in 2025
3.	Dichtbij Duurzaam	Inwoners ontzorgen bij realiseren van maatregelen uit het energie advies	Wat is het verschil met 2?	
4.	Overijssels Energiefonds	Duurzaamheidsleningen voor bedrijven en instellingen die projecten uitvoeren voor energiebesparing of opwek	4a Hoeveel bedrijven en instellingen hebben een duurzaamheidslening vanuit het Overijssels Energiefonds aangevraagd? 4b Welke maatregelen zijn met de lening uitgevoerd? 4c Welke energiebesparing of duurzame opwek heeft dat opgeleverd?	

Nr.	Activiteit	Toelichting activiteit	Maatstaf doelbereiking (prestatie-indicator)	Streefwaarde
5.	Collectieve inkoop zonnepanelen	We stimuleren het organiseren van collectieve inkoop acties voor zonnepanelen vanuit energie coöperaties. Om zo zon op daken van particuliere woningeigenaren te stimuleren.	5a Welke stimuleringsmaatregelen voor collectieve inkoop zijn er door de gemeente genomen bij de energiecoöperaties? 5b Hoeveel huizen zijn voorzien van zonnepanelen in het kader van de collectieve inkoop van zonnepanelen? 5b Hoeveel duurzame energie is hiermee opgewekt?	
6.	Onderzoek verplichting zon op dak	We gaan onderzoeken of we de verplichtstelling van zonnepanelen op daken bij renovaties en nieuwbouw in ons bouwbesluit kunnen opnemen met de komst van de omgevingswet.	6a Is het onderzoek over de verplichting voor zonnepanelen bij renovatie en nieuwbouw afgerond? 6b Indien ja, wat is de conclusie m.b.t ingangsdatum, de aard van de gebouwen die onder de regeling vallen, de monitoring en de overige regels die gelden?	
7.	Duurzaamheidsfonds Twente	Ondersteuning plannen van het fonds om ondernemers te helpen met energiebesparende maatregelen.	7a Welke ondersteuning is geleverd? 7b Tot hoeveel energiebesparing heeft het geleid?	

Nr.	Activiteit	Toelichting activiteit	Maatstaf doelbereiking (prestatie-indicator)	Streefwaarde
8.	Energiecoach huurwoningen	Programma met Wonen Delden en binnenkort ook Viverion om via junior energiecoaches huurders te adviseren. Bewustwording en energie besparen in huurwoningen	8a Hoeveel junior energiecoaches zijn er inmiddels aangesteld? 8b Hoeveel huurders zijn er vanuit het programma energiecoach huurwoningen bij Wonen Delden en Viverion geadviseerd? 8c Welke maatregelen zijn er door huurders genomen? 8c Tot hoeveel energiebesparing hebben de maatregelen geleid?	
9.	Prestatieafspraken Woningcorporaties	Prestatieafspraken met de woningcorporaties Wonen Delden, Viverion, en Woonzorg Nederland over verduurzamen van hun vastgoed. Energie besparen en verduurzamen vastgoed woningcorporaties	9a Welke duurzame prestaties hebben de woningcorporaties geleverd? 9b Tot hoeveel energiebesparing of duurzame opwek hebben de maatregelen geleid?	
10.	Omgevingsdienst Twente	In gesprek met de omgevingsdienst onderzoeken hoe naast handhaving ook verduurzamen gestimuleerd kan worden. Energie besparen bij bedrijven door isolatie en andere maatregelen.	10a Wat hebben de gesprekken met de omgevingsdienst over verduurzaming opgeleverd? 10b Hoeveel bedrijven zijn er met dit programma bereikt? 10c Welke duurzame maatregelen hebben de bedrijven genomen? 10c Hoeveel energie wordt er binnen dit programma bespaard bij de bedrijven door isolatie en andere maatregelen?	

Nr.	Activiteit	Toelichting activiteit	Maatstaf doelbereiking (prestatie-indicator)	Streefwaarde
11.	Duurzaam bouwloket		11a Hoeveel mensen gebruiken het duurzaam bouwloket? 11b Welke maatregelen hebben zij genomen? 11c Tot hoeveel energiebesparing of duurzame opwek heeft dit geleid?	

Tabel 4 Opwek

Nr.	Activiteit	Toelichting activiteit	Maatstaf doelbereiking (prestatie-indicator)	Streefwaarde
1.	Communicatie duurzame opwek	In het voorjaar van 2021 organiseren we een interactieve bijeenkomst rondom duurzame opwek en de RES. Daarnaast maken we een <i>communicatieplan</i> met activiteiten om inwoners meer te betrekken bij en op de hoogte te houden van het realiseren van onze ambitie. Het doel is bewustwording van de noodzaak vergroten en betrokkenheid bij beleidsvorming.	1a Heeft de interactie bijeenkomst plaats gevonden? Met wie en wanneer? Wat heeft het opgeleverd? 1b Is het communicatieplan voor bewoners gereed? 1c Zijn bewustwording en betrokkenheid van de inwoners toegenomen?	
2.	Beleid zon en wind op land	We maken een kader met de eisen waar wind en zonneveld initiatieven aan moeten voldoen op basis van het betrekken van omwonenden en gebruikers en de landschappelijke inpassing. Inwoners en specialisten worden hierbij betrokken.	2a Wanneer verschijnt het beleidskader zon en wind?	
3.	Zonneboeren	Met boeren in gesprek om de mogelijkheden te onderzoeken en grootschalige opwek op daken en bouwvlak te stimuleren.	3a Met hoeveel boeren is gesproken over grootschalige opwek van energie met zonnepanelen? 3b Hoeveel boeren hebben uiteindelijk zonnepanelen geplaatst? 3c Hoeveel energie wordt hiermee opgewekt?	
4.	Buurtschap energie	In 2021 met buurtschappen in gesprek over mogelijkheden van eigen duurzame opwek via zonneparken of windmolens.	4a Met hoeveel buurtschappen is gesproken over zonneparken en windmolens? 4b Wat hebben deze gesprekken opgeleverd aan duurzaam opgewekte energie?	

Tabel 5 Mobiliteit

Nr.	Activiteit	Toelichting activiteit	Maatstaf doelbereiking (prestatie-indicator)	Streefwaarde
1.	Stimuleren elektrisch vervoer	Door op strategische locaties laadpalen te plaatsen, en de mogelijkheid te bieden op aanvraag in de openbare ruimte laadpalen te plaatsen proberen we elektrisch vervoer te faciliteren en te stimuleren. Om zo meer elektrisch vervoer te realiseren in de gemeente.	<p>1a Hoeveel strategische en aangevraagde laadpalen staan in de planning en zijn gerealiseerd?</p> <p>1b Hoeveel fossiele energie wordt hiermee bespaard?</p> <p>1c Hoeveel laadpalen (strategische en op aanvraag) is de doelstelling? Wanneer wordt de doelstelling beoogd te realiseren?</p>	
2.	Twente Mobiel	We organiseren samen met Twente Mobiel campagnes om fietsen en e-bikes, het gebruik van OV en deelauto's te stimuleren, ook ondernemers en werkgevers kunnen gestimuleerd worden. Om zo fossiel autogebruik te ontmoedigen en toename van duurzame mobiliteit te stimuleren	<p>2a Is er al een campagne georganiseerd / in de planning?</p> <p>2b Zijn er al ondernemers/werkgevers aangesloten?</p> <p>2b Hoeveel energie wordt verwacht te besparen met het stimuleren van vervoer dat geen fossiele energie nodig heeft?</p>	

Tabel 6 Duurzame gemeentelijke organisatie

Nr.	Activiteit	Toelichting activiteit	Maatstaf doelbereiking (prestatie-indicator)	Streefwaarde
1.	Duurzaam meerjaren-onderhoudsplan	Per gebouw worden energiescans uitgevoerd en het meerjarenonderhoudsplan wordt aangevuld tot een duurzaam plan. Gebouwen moeten naar label A gebracht worden zodat energie wordt bespaard	1a Voor welk percentage van de gemeentelijke gebouwen is een energiescan gemaakt? 1b Voor welk percentage van de gebouwen is een energieplan gereed? 1c Welk percentage van de gebouwen heeft een energielabel A? 1d Tot hoeveel energiebesparing of duurzame opwek heeft dit geleid?	
2.	Duurzame mobiliteit BOA's	De eerste BOA's rijden al elektrisch, dit wordt komende jaren uitgebreid om toename van elektrisch vervoer te realiseren.	2 Welk percentage van de BOA's rijdt er in elektrische voertuigen?	
3.	Zonnepanelen	We gaan onderzoeken welke gebouwen geschikt zijn voor zonnepanelen.	3a Welk deel van de gebouwen is onderzocht op geschiktheid voor zonnepanelen? 3b Welk percentage van de gebouwen blijkt geschikt voor zonnepanelen? 3c Hoeveel zonnepanelen zijn er gelegd? 3d Hoeveel duurzame elektriciteit wordt er opgewekt?	
4.	LED verlichting	Openbare verlichting wordt in de gemeente gefaseerd vervangen door LED verlichting om energie te besparen.	4 Hoeveel procent van de openbare verlichting is inmiddels vervangen door LED verlichting?	

Nr.	Activiteit	Toelichting activiteit	Maatstaf doelbereiking (prestatie-indicator)	Streefwaarde
5.	Duurzame warmte	Op termijn zoeken we naar manieren om gasgebruik in de gebouwen terug te dringen of uit te faseren door bijvoorbeeld isolatie en de inzet van duurzame warmteoplossingen in plaats van aardgas.	<p>5a Op welke termijn moeten deze maatregelen zijn gerealiseerd?</p> <p>5b Welk percentage gebouwen is inmiddels geïsoleerd of van het gas af?</p> <p>5b Tot welke energiebesparing heeft dit geleid?</p> <p>5c Welk deel van de gebruikte energie is duurzaam?</p>	
6.	Duurzame elektriciteit en groen gas	Vanuit de werkgroep van gemeenten in Twente kopen we duurzame elektriciteit, en vanaf 2021 ook groen gas in.	<p>6a Welk deel van de ingekochte energie voor de gemeente HvT is duurzaam opgewekt (elektriciteit en groen gas)?</p> <p>6b Wat is de hoeveelheid voor de gemeente HvT ingekochte duurzaam opgewekte energie (elektriciteit en groen gas)?</p>	
7.	Onderzoek verduurzamen zwembad Markelo	Technische mogelijkheden om te verduurzamen worden onderzocht met verschillende initiatiefnemers	<p>7a Welke technische mogelijkheden voor verduurzaming zijn onderzocht?</p> <p>7b Welke technische mogelijkheden worden toegepast?</p> <p>7c Welke bijdrage leveren deze maatregelen aan energiebesparing en vermindering van inzet fossiele brandstoffen?</p>	